LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS
DĖL VALSTYBĖS ĮMONIŲ JURBARKO, RASEINIŲ, ŠILUTĖS IR TAURAGĖS MIŠKŲ URĖDIJŲ VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTŲ PATVIRTINIMO

2016 m. kovo 17 d. Nr. D1-254
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos miškų įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi ir Vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. D1-406 „Dėl Miškų tvarkymo schemų ir vidinės miškotvarkos projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“, 22 punktu:

1. T v i r t i n u pridedamus:

1.1. valstybės įmonės Jurbarko miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą;

1.2. valstybės įmonės Raseinių miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą;

1.3. valstybės įmonės Šilutės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą;

1.4. valstybės įmonės Tauragės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projektą.

2. N u s t a t a u, kad:

2.1. šis įsakymas be priedų skelbiamas Teisės aktų registre;

2.2. šiuo įsakymu patvirtinti vidinės miškotvarkos projektai galioja iki 2025 m. gruodžio 31 d.;

2.3. valstybės įmonių Jurbarko, Raseinių, Šilutės ir Tauragės miškų urėdijų vidinės miškotvarkos projektų originalai saugomi Aplinkos ministerijos Miškų departamento Miškotvarkos ir miško išteklių skyriuje A. Juozapavičiaus g. 9, Vilnius.

Aplinkos ministras Kęstutis Trečiokas

VĮ TAURAGĖS MIŠKŲ URĖDIJOS VIDINĖS MIŠKOTVARKOS PROJEKTO

S A N T R A U K A

Vidinės miškotvarkos projektai – tai miškų ūkio veiklos planai, rengiami visoms valstybinių miškų valdytojų ir privačioms miškų valdoms arba ne miškų ūkio paskirties žemės sklype esančiai miško žemei, skiriami konkrečių tvarkymo priemonių sistemai jose nustatyti.

Vidinės miškotvarkos projektas parengtas VĮ Tauragės miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems ir naudojamiems miškams. Pagal jį miškai bus tvarkomi, naudojami ir atkuriami dešimt metų (nuo projekto patvirtinimo datos). Projektavimas atliktas naudojant 2014 m. valstybinės miškų inventorizacijos duomenis.

Miškų inventorizacija atlikta vadovaujantis Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcija, patvirtinta Valstybinės miškų tarnybos direktoriaus 2010 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. 11-10-V „Dėl Miškotvarkos darbų vykdymo instrukcijos patvirtinimo“, sklypiniu metodu, naudojant aerofotografavimo medžiagą – 2010 m. spalvotus ortofotografinius žemėlapius ir 2013 m. spalvotas spektrozonines aerofotonuotraukas. Lauko darbų metu nustatyta:

- medynų taksaciniai rodikliai (rūšinė sudėtis, amžius, aukštis, skalsumas, tūris ir kt.);
- augaviečių tipai (dirvožemio sąlygos);
- pomiškio ir trako būklė;
- miškų sanitarinė būklė.

Atliktas vykdytos miško ūkinės veiklos įvertinimas (pagrindinių neplynų kirtimų, ugdymo kirtimų, miško želdinių) ir suprojektuotos ūkinės priemonės kitam vykmečiui. Taip pat patikslintos saugotinų augalų ir gyvūnų radavietės, gamtos ir kultūros vertybių vietos, aprašyti rekreaciniai įrenginiai.

Svarbiausi VĮ Tauragės miškų urėdijos ūkio tikslai yra miško išteklių išsaugojimas ir gausinimas vadovaujantis visuotinai pripažintais tvaraus ir subalansuoto miškų ūkio principais, visuomenės informavimas apie VĮ Tauragės miškų urėdijos miškus, jų būklę ir tvarkymą, miškų naudojimo rekreacinėms reikmėms intensyvinimas, racionalus, tolygus ir nepertraukiamas miško išteklių naudojimas bei miškų produktyvumo didinimas, auginamos medienos kokybės gerinimas, miškų ūkio ekonominio efektyvumo didinimas, miškų ekosistemų tvarumo užtikrinimas, biologinės įvairovės išsaugojimas ir gausinimas bei miškų sanitarinės ir priešgaisrinės apsaugos gerinimas, ūkininkavimo saugomų teritorijų miškuose reglamentavimas pagal šių teritorijų tikslus bei uždavinius, visuomenės bendrųjų su miškais susijusių reikmių tenkinimas regiono ir šalies lygiu.

Siekiant šių tikslų įgyvendinimo, miškotvarkos darbų ir projekto rengimo metu sprendžiami tokie pagrindiniai uždaviniai ir naudojamos tokios priemonės:

- miškų išteklių inventorizavimas VĮ miškų urėdijos teritorijoje sklypiniu metodu, kiekybinių bei kokybinių miškų našumo, ūkinės bei gamtinės būklės rodiklių nustatymas;
- saugomų teritorijų ir gamtos bei kultūros vertybių inventorizavimas miškų urėdijos teritorijoje ir priemonių jų apsaugai numatymas;
- miškų ūkio veiklos per praėjusį vykmetį analizė bei įvertinimas;
- miškotvarkos projekto, pagal kurį organizuojamas VĮ miškų ūkis ir atliekami visi miškų naudojimo, atkūrimo bei miško žemių tvarkymo darbai artimiausią dešimtmetį, parengimas.

VĮ Tauragės miškų urėdijos teritorijoje inventorizuotas bendras visų nuosavybės ir valdymo formų miškų plotas yra 55,3 tūkst. ha, iš jo 54,1 tūkst. ha miško žemės. Teritorijos miškingumas – 37,3 %. VĮ Tauragės miškų urėdijos valdomas plotas yra 32567 ha, iš jo patikėjimo teise valdomų valstybinės reikšmės miškų yra 32524 ha ir 43 ha kitų plotų (užstatytos teritorijos ir kt.). Miško

žemė sudaro 31844 ha. VĮ Tauragės miškų urėdijos patikėjimo teise valdomi miškų plotai sudaro 59 % bendro inventorizuoto ploto.

VĮ Tauragės miškų urėdijos patikėjimo teise valdomiems ir naudojamiems miškams parengtas vidinės miškotvarkos projektas pagal 2014 m. rugsėjo 8 d. VĮ Tauragės miškų urėdijos vidinės miškotvarkos projekto parengimo paslaugų sutartį Nr. S24 su VĮ Tauragės miškų urėdija, o kitų nuosavybės formų miškams pateikti suvestiniai miškų inventorizacijos duomenys. Parengtoje kartografinėje medžiagoje yra informacija apie visų nuosavybės formų miškus.

VALSTYBINĖS REIKŠMĖS MIŠKŲ RODIKLIAI

Visi VĮ Tauragės miškų urėdijos valdomi valstybinės reikšmės miškai (32524 ha) priskirti vienuolikai girininkijų: Pajūrio, Pagramančio, Obelyno, Ringių, Pūžiškės, Batakių, Dabrupinės, Balskų, Eičių, Tauragės ir Šilinės. Girininkijose valstybinės reikšmės plotai svyruoja nuo 1,6 tūkst. ha (Pajūrio girininkija) iki 4,5 tūkst. ha (Šilinės girininkija). Vidutinis girininkijos plotas yra 2,9 tūkst. ha. Miškai suskirstyti į 637 kvartalus, o kvartalai – į 18160 taksacinių sklypų. Vidutinis kvartalo plotas – 51,1 ha, taksacinio sklypo plotas – 1,8 ha.

Miškai pagal ūkininkavimo tikslus ir pagrindinę funkcinę paskirtį priskirti miškų grupėms: I grupės (rezervatinių) miškų nėra, II grupės (ekosistemų apsaugos ir rekreaciniai miškai) sudaro 5,9 % (1907 ha), III grupės (apsauginiai miškai) – 9,0 % (2912 ha) ir IV grupės (ūkiniai miškai) – 85,1 % (27705 ha) ploto.

Mišku apaugusi žemė (medynai) sudaro 30369 ha, 27 % medynų yra kultūrinės kilmės (įveisti sodinant). Neapaugusių mišku plotų yra 581 ha (1,8 % miško žemės ploto), iš jų 546 ha kirtavietės, 25 ha – miško aikštės, 5 ha – žuvę medynai ir 5 ha – mažieji miško karjerai. Ne miško žemės yra 681 ha (2,1 % bendro ploto), iš jų pelkių – 198 ha, trasų (platesnių nei 10 m) – 43 ha.

Bendras medynų tūris yra 7,7 mln. m^3. Vidutinis medynų tūris hektare – 254 m^3, brandžių medynų – 363 m^3, vidutinis tūrio prieaugis sudaro 7,82 m^3. Vidutinis medynų skalsumas yra 0,77, vidutinis visų medynų amžius – 53 metai.

Pagal vyraujančią rūšį vyrauja eglynai 44,3 %, pušynai – 23,1 % medynų ploto, iš kietųjų lapuočių ąžuolynai – 1,6 % ir skroblynai – 0,2 %. Minkštųjų lapuočių medynai sudaro 30,8 %, iš jų beržynai sudaro 14,1 %, juodalksnynai 11,5 % medynų ploto.

Medynai pagal brandumo grupes III ir IV grupių miškuose pasiskirsto taip: jaunuolynai sudaro 36 %, pusamžiai – 27 %, pribręstantys – 9 % ir brandūs – 28 % ploto.

Vyrauja laikinai užmirkusios (47 %), derlingos augavietės. Užmirkusios ir pelkinės augavietės sudaro 18 %, iš jų nusausintos apie 6 % ploto.

VĮ Tauragės miškų urėdijos teritorijoje – Pagramančio regioninis parkas, septyni valstybiniai draustiniai – Upynos geomorfologinis, Meškų botaninis - zoologinis, Jūros ichtiologinis, Ančios kraštovaizdžio, Jūros botaninis, Bernotiškės miško pušies genetinis ir Bijotų miško juodalksnio genetinis draustinis, į administruojamą teritoriją patenka Viešvilės valstybinio gamtinio rezervato buferinė apsaugos zona ir Visbarų biosferos poligonas. Taip pat VĮ Tauragės miškų urėdijos teritorijoje yra biologinę įvairovę saugančios „Natura 2000“ teritorijos – dvi paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST) ir vienuolika vietovių, atitinkančių gamtinių buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus (BAST).

Valstybės saugomose teritorijose VĮ Tauragės miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškai sudaro 5,7 tūkst. ha (17,8 % bendro VĮ miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškų ploto). „Natura 2000“ teritorijose valstybinės reikšmės miškų – 14,2 tūkst. ha.

MIŠKO ŪKINĖS VEIKOS 2005–2014 METAIS ANALIZĖ

Miškotvarkos projekte pateikta 2005 m. miškotvarkos suprojektuotų ūkinių priemonių apimtis 2005–2014 metams, jų įvykdymo analizė ir įvertinimas. Analizuojant ūkinę veiklą panaudoti ir 1991 m. miškotvarkos duomenys. Valstybinių miškų plotas kito. Todėl ilgesnio laikotarpio analizei naudotas sąlyginis dydis, daugiau dėmesio skiriant paskutiniojo vykmečio (2005–2014 m.) duomenų analizei, ją atliekant 31844 ha miško žemės plote. Išvados suformuluotos atlikus valstybinės reikšmės miškų rodiklių analizę, o atskirais atvejais apimant ir visus miškus (miško apsauga, medžioklės ūkis).

Miško plotų kaita. VĮ Tauragės miškų urėdijos plotas sumažėjo apie 36 ha. Plotas sumažėjo, nes atlikus kadastrinius matavimus į miško žemę neįtraukti keliai, pievos, tai plotai, kurie neatitinka miško žemei keliamų reikalavimų. Atnaujinus georeferencinį pagrindą buvo pakoreguotos vandens telkinių ribos, patikslintas kelių sluoksnis bei jų važiuojamosios dalies plotis.

Miškų rūšinės sudėties kaita. Per 2005-2014 m. laikotarpį padidėjo kietųjų lapuočių (ąžuolynų) 195 ha ir spygliuočių medynų plotas 1089 ha, toliau vyksta uosio medynų ploto mažėjimas VĮ Tauragės miškų urėdijoje vertintina teigiamai padidėjus ąžuolynų, spygliuočių plotui ir sumažėjus drebulynų plotui.

Miško kirtimų analizė. Iš 1 ha mišku apaugusio ploto suprojektuota iškirsti likvidinio tūrio: 2005 m. – 4,8 m³ (2015 m. – 5,4 m³ projektuojama). Kertant daug mažiau prieaugio, vyko tolydus medienos tūrio kaupimas, ypač IV grupės (7,87 m^3/ha) miškuose Per vykmetį valstybinės reikšmės miškuose sukaupta daugiau 918 tūkst. m³ medienos, lyginant su 2005 m. duomenimis.

Medynų struktūra. Esama medynų amžiaus struktūra nepalanki tolydiniam medienos naudojimui. III ir IV miškų grupėse jaunuolynai sudaro 36 %, brandūs medynai – 28 % ir pusamžiai su pribręstančiais medynais – 36 %. Brandžių medynų plotas padidėjo 370 ha, tačiau perbrendusių medynų plotas nemažėja, kuris padidėjo 207 ha. Labiausiai kaupiasi perbrendę minkštųjų lapuočių (drebulynų, juodalksnynų) medynai. Minkštųjų lapuočių vidutinis amžius artėja prie perbrendusių medynų amžiaus, todėl neišvengiamai kaupsis ir didės perbrendusių medynų plotai.

Medynų tūrio kaita. Inventorizacijos metu nustatytas didesnis medynų tūris, lyginant su praėjusios inventorizacijos duomenimis. Bendras medynų tūris didesnis 30 m³/ha. Brandžių medynų tūris didesnis 57 m³/ha. Vidutinis medynų tūris padidėjo, dėl medienos prieaugio, savalaikių kirtimų ir inventorizacijos metu skiriant didelį dėmesį vidutinių taksacinių rodiklių nustatymui.

Miško atkūrimas. Per vykmetį (2005-2014) plynai iškirsta 3186 ha medynų. Želdinta 65 % kirtaviečių, savaime atžėlė 18 %, dar neatkurtos kirtavietės sudaro 17 % ploto. Neapaugusiuose plotuose atkurta ir įveista 2785 ha želdinių. Pagal būklę geri želdiniai sudaro 82,8 %, patenkinami – 16,9 %, blogi – 0,3 %. Žuvusių želdinių nėra. 2005 m. gerų želdinių buvo 59,7 %, patenkinamų – 38,5 %, blogų – 1,2 % ir žuvusių – 0,6 %. Želdinimo darbų kokybė, palyginus su ankstesniu vykmečiu, labai pagerėjusi. Paliktose atželti kirtavietėse vyrauja atsikūrimas juodalksniais – 46,8 %, beržais 40,7 %, spygliuočiais ir kietaisiais lapuočiais – 11,1 %. Atsikūrę jaunuolynai yra mišrūs, ugdymo kirtimais formuojami tikslinių medžių rūšių medynai.

Miško rekreacija. Gerinant poilsiavimo sąlygas miškuose, VĮ Tauragės miškų urėdijos pastangomis įrengti 59 įvairios paskirties rekreacijos objektai (22 poilsiavietės, 29 atokvėpio vietos, 5 pėsčiųjų pažintiniai takai ir kt.). Objektus visuomenė intensyviai naudoja, todėl dalis susidėvėję, jiems reikia priežiūros ir remonto.

Priešgaisrinė apsauga. Didžioji dalis VĮ Tauragės miškų urėdijos miškų yra aukšto gamtinio degumo (pirmos degumo klasės – 42 % miškų), todėl miškuose yra didesnė galimybė kilti gaisrams, nors dedama daug pastangų profilaktinėms ir priešgaisrinės saugos priemonėms, per vykmetį kilo 25 gaisrai (gaisrų apimtas plotas – 17 ha).

Miškų sanitarinė būklė. Miškų sanitarinė būklė gana gera, nors kasmet neišvengiama vėjovartų. Inventorizuota 30,7 tūkst. m^3 sausuolių ir virtelių (0,4 % nuo viso medynų tūrio). Apskaičiuotas natūralus metinis tūrio atkritimas sudaro 9,3 tūkst. m^3. VĮ Tauragės miškų urėdijos didelių ligų ar kenkėjų pakenktų plotų 2014 metais praktiškai nebuvo.

Medžioklėtvarka. Medžioklės ūkio rodikliai vertinami prieštaringai, ypač per ilgesnį laikotarpį. Didelis elninių tankumo didėjimas nuo 1970 metų padarė didelę žalą eglynams bei antrajam eglių ardui. Elninių žvėrių gausa 2014 m. taip pat labai viršija leistiną teritorijos talpą. Nustatyti elninių žvėrių pažeisti medynai 483 ha valstybiniuose miškuose (1,6 % viso medynų ploto), dauguma pažeidimų, tai ankstesnių metų pažeidimai (dabar taikomos efektyvesnės želdinių apsaugos priemonės).

Miškų sertifikavimas. VĮ Tauragės miškų urėdijos miškai sertifikuoti 2004 m., resertifikuoti 2010 ir 2014 metais. Tai garantas, kad ūkininkaujama pagal tarptautinius reikalavimus – išsaugojant ir gausinant miško išteklius visuotinai pripažintais tvaraus (darnaus) miškų ūkio principais, subalansuojant ekonomines, ekologines ir socialines miškų funkcijas.

ŪKINIŲ PRIEMONIŲ PROJEKTAS

Miško kirtimai. Pagrindinių miško kirtimų apimtis apskaičiuota vadovaujantis Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-362 „Dėl Pagrindinių miško kirtimų normos nustatymo metodikos nustatymo“, o kirtimai išdėstyti teritorijoje vadovaujantis Miško kirtimų taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. D1-79 „Dėl Miško kirtimų taisyklių patvirtinimo“. Metinis naudojimas apskaičiuotas 2014 m. miškų inventorizacijos duomenų pagrindu. Pagrindinių kirtimų projektas parengtas pirmajam penkmečiui, po to, aktualizavus duomenų bazę, kirtimai bus suprojektuoti kitam penkmečiui. Ugdymo kirtimų būtinumas nustatytas miško sklypams pagal miškininkystės reikalavimus. Sanitarinių kirtimų apimtis apskaičiuota pagal medynuose (pradedant nuo 45 metų amžiaus) natūraliai iškrentančios medyno tūrio dalies procentą ir koreguojant kirtimo normą pagal miškotvarkos metu nustatytą sausuolių ir virtuolių kiekį.

Metinis medienos naudojimas sudaro 163,8 tūkst. m^3 likvidinės medienos. Pagrindiniam naudojimui tenka 79,2 %, ugdymo kirtimams – 12,9 %, sanitariniams kirtimams – 7,6 %, kitiems kirtimams – 0,3 % bendro naudojimo.

Pagrindiniai kirtimai II miškų grupės miškuose vykdomi nedidele apimtimi, išimtinai taikant neplynų kirtimų būdus. Neplyni kirtimai III miškų grupės miškuose pagal plotą sudarys 35 %, IV miškų grupės miškuose – 19 %. Plynais kirtimais 2016–2020 m. bus iškirsta 1934 ha, iš jų 96 % ploto ūkiniuose miškuose.

PROJEKTUOJAMA METINĖ KIRTIMŲ APIMTIS

Kirtimų rūšys	Metinė apimtis						
	Plotas, ha	tūris, tūkst. m^3		likvidinio tūrio % nuo bendro tūrio	likvidinis tūris, tūkst. m^3, pagal miškų grupes		
		bendras	likvidinis		II	III	IV
Pagrindiniai kirtimai	431	156,1	129,6	83	0,5	8,6	120,5
Ugdymo kirtimai	1000	33,1	21,2	64	0,6	1,9	18,7
Sanitariniai kirtimai	x	15,6	12,5	80	0,9	1,3	10,3
Kiti kirtimai	x	0,6	0,5	80	0,1	0,2	0,2
Iš viso		205,4	163,8		2,1	12,0	149,7

Iš 1 ha mišku apaugusio ploto kasmet bus iškertama po 6,5 m^3 bendro arba 5,4 m^3 likvidinio tūrio (iš jo pagrindiniais kirtimais 4,3 m^3/ha). Pagal miškų grupes likvidinio tūrio iškertama: II – 1,3 m^3/ha, III – 4,4 m^3/ha ir IV – 5,7 m^3/ha.

Bendras einamasis medynų tūrio prieaugis – 7,82 m^3/ha,. Per pirmąjį penkmetį II miškų grupės miškuose projektuojama vidutiniškai iškirsti 23 %, III - 68 % ir IV miškų grupių miškuose – 88 % abendro prieaugio. Medienos naudojimo procentas – 2,6 % viso medienos tūrio. Kasmet miško kirtimais bus apimama 4,7 % viso medynų ploto.

Potencialiai naudotinų miško kirtimo atliekų kiekio įvertinimas. Kirtimo atliekos sudarys apie 25 % (48280 m^3) suprojektuoto kirsti tūrio. Metiniai energetinės medienos su žieve ištekliai atskirais kirtimais pagal iškertamą tūrį jaunuolynų ugdymo kirtimais sudarys 11 % (5470 m^3), retinimo – einamaisiais kitimais – 13 % (6073 m^3) ir pagrindiniais kirtimais – 76 % (36737 m^3). Kirtimo atliekų struktūroje šakos sudarys apie 42 %, malkos ir sausuoliai – 41 %, smulkūs medeliai – 11 % ir stiebų viršūnės – 6 %. Kadangi kelmų panaudojimas galimas tik ateityje, pagrindinę biomasę sudarys šakos (42 %).

Miško atkūrimas. Miško atkūrimo fondą sudaro 576 ha inventorizuotų neapaugusiu mišku plotų (kirtavietės, aikštės, kitos žemės naudmenos) ir 1934 ha suprojektuotų kirsti plynai 2016–2020 metais, iš viso 2510 ha. Želdinti numatoma apie 64 %, paliekama želti – 36 % ploto. Pagal želdinamas medžių rūšis apie 89 % sudarys mišrūs želdiniai. Metinė miško atkūrimo apimtis pirmajam penkmečiui – 386 ha.

Aplinkinių ribų priežiūra. Numatytas kasmetinis VĮ Tauragės miškų urėdijos valdomų miškų ribinių linijų su kitais naudotojais atnaujinimas, kasmet planuojama atnaujinti apie 20 km ribinių linijų. Dalį kvartalinių, aplinkinių linijų reikia naujai išvalyti, jų kasmet planuojama atnaujinti apie 60 km.

Miško apsauga. Suprojektuota sanitarinių kirtimų apimtis (12,5 tūkst. m^3 likvidinės medienos per metus). Vadovaujantis Miško sanitarinės apsaugos taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. D1-204 „Dėl Miško sanitarinės

apsaugos taisyklių patvirtinimo“, rekomenduotos biologinės, cheminės ir kitos sanitarinės miškų apsaugos priemonės.

Priešgaisrinė apsauga. Parengtas priešgaisrinio tvarkymo planas visai miškų teritorijai. Miškai suskirstyti degumo klasėmis: aukšto degumo (42 % miškų), vidutinio degumo (24 %) ir žemo degumo (34 %). Numatytas kasmetinis mineralizuotų juostų atnaujinimas (apie 250 km per metus), parengtas miškų priešgaisrinių priemonių žemėlapis.

Medžioklėtvarka. Medžioklės plotai suskirstyti į medžioklės plotų vienetus. Miškai priskirti elnių veisimo zonai. Apskaičiuotas leistinas žvėrių skaičius – 627 sąlyginiai elniai (437 elniai, 22 briedžiai ir 496 stirnų). Leistina šernų banda – 670 vnt. Nustatytas minimalus papildomų pašarų kiekis žiemos sąlygomis, rekomenduojamas pašarinių laukelių plotas 51 ha. Numatytos biotechninės ir želdinių apsaugos priemonės.

Miškų sausinimas. Miškų sausinimas ateinančiam vykmečiui pagal techninius projektus nenumatytas. Nenusausintos žemės sudaro apie 3444 ha arba 74 % viso hidromelioracinio fondo. Tačiau sausinti tikslinga tik IV miškų grupėje atskirus užmirkusius bei pelkinius sklypus (apie 1130 ha) taikant vietinės melioracijos būdus. Miškų sausinimas pagal techninius projektus nenumatomas.

Rekreacija ir poilsio organizavimas miškuose. Visoje VĮ miškų urėdijos teritorijoje rekreaciniams miškams priskirta 333 ha miškų (0,6 % viso miškų ploto), iš jų 211 ha valstybinės reikšmės miškuose (0,7 %). Rekreaciniams miškams priskirti miško parkai, rekreaciniai miško sklypai, saugomų teritorijų rekreacinių zonų miškai, miestų miškai. VĮ miškų urėdijos valstybinės reikšmės miškams parengtas specialus rekreacinio sutvarkymo projektas. Įrengti 59 rekreacijos objektai (poilsiavietės, atokvėpio vietos, pažintiniai takai ir kt.), dalį jų numatyta atnaujinti ar rekonstruoti. Rekomenduojama įrengti 10 naujų rekreacijos objektų. Rekreacinei miškų vertei padidinti projektuoti kraštovaizdžio formavimo kirtimai (55 ha).

Gamtosauginių priemonių planas, kurį sudaro aiškinamasis raštas ir žemėlapiai M 1:50 000, žemėlapiai girininkijoms M 1:20000. Jame aprašytos visos saugomos teritorijos, Lietuvos Respublikos saugomos gyvūnų, augalų ir grybų rūšys, paukščių lizdavietės, kertinės miško buveinės, kitos ekologiškai vertingos teritorijos: natūralios miško pelkės (neapaugusios medynais), mažos miško aikštelės ir laukymės, miško sklypai su pavieniais bioįvairovės medžiais ar senmedžiais. Pateiktas visas kompleksas gamtosauginių miško ūkinių priemonių biologinei įvairovei išsaugoti. Gamtosauginis planas reikalingas sprendžiant sertifikavimo klausimus, informuojant vietinę bendruomenę apie miško vertybes ir ūkinę veiklą.

Baigiamojoje projekto dalyje pateiktas projektinių sprendinių ekonominis, ekologinis ir socialinis vertinimas. Suprojektuotos miškų ūkinės priemonės užtikrins tausojantį, daugiatikslį miško naudojimą, palaikantį miško ekosistemų stabilumą, esamų gamtinių bei kultūros vertybių ir biologinės įvairovės išsaugojimą, taip pat ekonominę naudą.

Projekto vadovas Nerijus Pivoriūnas
2015 m. lapkričio 30 d.